Afdeling: Bestuur en Dienstverlening
Mail behandelaar: F.opdeHaar@barneveld.nl
Telefoonnummer:

Raadsvoorstel nr.2396
Barneveld, 13 oktober 2022
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: **Verlengen BIZ Briellaerd 2023-2027**

Samenvatting raadsvoorstel

In 2017 heeft de raad ingestemd met het faciliteren van de BIZ Briellaerd door het vaststellen van een verordening daarvoor en bijbehorende documenten zodat er door de ondernemers kon worden gestemd over het instellen van een BIZ op de Briellaerd. Een gekwalificeerde meerderheid van de ondernemers heeft destijds voorgestemd. De looptijd van een BIZ is maximaal 5 jaar en om te verlengen moet er opnieuw worden gestemd met alle bij behorende procedurestappen.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met het verlengen van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voor de Briellaerd binnen een afgebakend gebied;
2. Instemmen met de toedeling van de opbrengsten van de BIZ (minus de perceptiekosten) aan de Stichting BIZ de Briellaerd;
3. De bijgevoegde Verordening Bedrijveninvesteringszone de Briellaerd 2023-2027 vaststellen en de verordening, na blijk van voldoende wettelijke draagvlak, per 1 januari 2023 in werking laten treden voor de maximale wettelijke termijn van 5 jaar.

1. Inleiding

In 2017 is de Bedrijven Investering Zone Briellaerd tot stand gekomen volgens de daarvoor geldende wettelijke procedure uit de Wet Bedrijven Investeringszone (BIZ). Een BIZ kan voor maximaal 5 jaar worden ingesteld. Daaraan eindigt deze of kan deze worden verlengd. Voor het verlengen van de BIZ geldt in feite dezelfde procedure als voor het instellen van een BIZ. Het cruciale punt daarbij is dat er een stemming moet worden gehouden onder alle ondernemers binnen het afgebakende gebied en een gekwalificeerde meerdere moet positief moet stemmen ten aanzien van het verlengen van de BIZ. Het bestuur van de BIZ Briellaerd wil deze procedure inzetten.
Hiervoor is allereerst nodig dat door de gemeenteraad een aantal documenten zijn vastgesteld en er een uitvoeringsovereenkomst met het BIZ bestuur is gesloten. Deze treft u in de bijlage aan.

Dit een voorstel betreft het verlengen van een bedrijveninvesteringzone op de Briellaerd voor de periode 2023-2027.

2. Door de raad gestelde kaders

Eind 2017 heeft de raad ingestemd met het instellen van de BIZ Briellaerd voor de periode 2018-2022.

De invoering van een BIZ is een mooi voorbeeld van dit principe ‘zelf-samen-gemeente’. In de BIZ worden activiteiten uitgevoerd op het bedrijventerrein die een ondernemer niet zelfstandig kan uitvoeren en waarvan alle ondernemers op het terrein profiteren. De gemeente faciliteert de BIZ door het inzetten van haar gemeentelijk belastinginstrumentarium. Hierdoor wordt gezamenlijk met de samenleving gewerkt aan het behoud en de verbetering van het kwaliteitsniveau van de bedrijventerreinen in de gemeente. Bovendien wordt met de invoering van de BIZ de organisatiegraad op een bedrijventerrein vergroot, ofwel sterke netwerken.

3. Effect

a) Meetbaar effect: Met de invoering van de BIZ op de Briellaerd zal jaarlijks een bedrag van circa € 40.000,- beschikbaar komen dat wordt geïnvesteerd in het terrein.

b) Maatschappelijk effect: Met de uit de BIZ voortvloeiende financiële middelen kan de kwaliteit en uitstraling van het bedrijventerrein verbeterd worden. Bovendien vergroot de invoering van de BIZ de organisatiegraad op de Briellaerd.

4a. Argumenten

1.1 De BIZ is een geschikt wettelijk instrument voor een evenwichtige verdeling van de lasten

Landelijk wordt de BIZ op diverse bedrijventerreinen ingezet voor collectieve fondsvorming. De Briellaerd kiest voor een BIZ gericht op de gebruikers (ondernemers) van het terrein. Een belangrijk voordeel van de BIZ is dat, bij voldoende draagvlak, alle gebruikers in het afgebakende gebied verplicht moeten bijdragen aan de BIZ. Dit zorgt voor een evenwichtigere verdeling van de lasten voor collectieve activiteiten en lagere kosten per gebruiker. Bovendien wordt het fonds substantieel groter als alle gebruikers bijdragen, waardoor er meer activiteiten in collectiviteit kunnen worden opgepakt.

Het BIZ-gebied de Briellaerd is weergegeven op het kaartbeeld behorende bij de BIZ-verordening. Als uitgangspunt bij het bepalen van de grenzen van het gebied is uitgegaan van een aaneengesloten gebied van commerciële functies. In het afgebakende gebied gaan alle gebruikers (van niet-woningen) een vast bedrag van €165,50 per jaar betalen. Deze heffing wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van het driejarig gemiddelde inflatiecijfer. De gemeente Barneveld formaliseert de BIZ door een belastingaanslag, die vervolgens wordt geïnd. De gemeente verstrekt daarna de opbrengsten in vorm van een subsidie, na aftrek van perceptiekosten, uit aan de Stichting BIZ de Briellaerd.

Met het fonds worden de volgende collectieve activiteiten uitgevoerd:

- Camerabeveiliging;
- Extra groenonderhoud;
- Promotie ter verbetering van de positionering van het gebied;
- Onderzoek naar collectieve duurzaamheidsmaatregelen.

Daarnaast zal een deel van de opbrengsten worden ingezet voor de organisatiekosten van de Stichting BIZ de Briellaerd. De activiteiten in de BIZ zijn te allen tijden complementair aan de gemeentelijke inspanning in het BIZ-gebied. Dat wil zeggen dat de BIZ-activiteiten nooit de activiteiten van de gemeente zullen vervangen.

Het BIZ-plan is het vijfjarenplan voor de Briellaerd. Hierin staan de investeringen over het geheel genomen beschreven. Jaarlijks dient de Stichting BIZ de Briellaerd een subsidieverzoek in inclusief een begroting en een concreet activiteitenplan voor het BIZ-gebied. Dit verzoek wordt beoordeeld door het college op basis van de verordening, uitvoeringsovereenkomst en het BIZ-plan. Het college besluit aan de hand daarvan over de hoogte van de subsidie en voor welke activiteiten deze bestemd is.

Indien het aantal heffingsplichtigen in het afgebakende gebied sterk toeneemt gedurende de looptijd van de BIZ, bijvoorbeeld door nieuwbouw, is het mogelijk om het tarief te verlagen. Jaarlijks wordt dit bezien door de Stichting BIZ de Briellaerd. Indien hiervan sprake is zal daarvoor een afzonderlijk wijzigingsvoorstel worden aangeboden aan de raad.

1.2 Democratische besluitvorming

Het oprichten van een BIZ is gestoeld op democratische besluitvorming. Iedere gebruiker (ondernemer) kan gedurende de formele draagvlakmeting zijn/haar stem uitbrengen voor de oprichting van een BIZ. Alleen indien er voldoende draagvlak is, zal de BIZ verordening daadwerkelijk in werking treden. De wettelijke draagvlakeisen voor de formele stemming zijn:

- Minimaal de helft van de stemgerechtigden heeft een geldige stem uitgebracht;
- Van de stemmers is minimaal 2/3 voor het instellen van de BIZ.

De gemeente (college) is verantwoordelijk voor het organiseren van deze formele stemming. Een notaris zal toezien op het verloop van de draagvlakmeting en maakt verslag op van de uiteindelijke uitslag.

1.3 *Op basis van een informele draagvlakmeting lijkt invoering kansrijk*

Voorafgaand aan dit voorstel voor vaststellen van de BIZ verordening is een informele draagvlakmeting uitgevoerd door de ondernemersvereniging de Briellaerd om te bepalen of de invoering van de BIZ kansrijk is. Na diverse informatiebijeenkomsten heeft de ondernemersvereniging op 7 april 2022 tijdens een algemene ledenvergadering een informele draagvlakpeiling gehouden. Deze algemene ledenvergadering was opengesteld voor alle ondernemers op het terrein. Hierbij was een vertegenwoordiger van de gemeente aanwezig. In totaal zijn er 225 heffingsplichtigen in het afgebakende BIZ-gebied gevestigd. Tijdens de informele draagvlakpeiling waren 72 ondernemers aanwezig. Alle aanwezige ondernemers hebben voor voortgang van de BIZ gestemd. De uitslag van de informele draagvlakmeting was daarmee 32% van de heffingsplichtigen is voor de BIZ. Aan de informele draagvlakmeting was minimale eis van 20% van de heffingsplichtigen gesteld door de gemeente. Daarmee heeft de ondernemersvereniging aangetoond dat het invoeren van de BIZ kansrijk is en is het vervolgtraject ingezet, waarvan dit raadsvoorstel het resultaat is. Definitieve besluitvorming onder de ondernemers vindt plaats in een formele draagvlakmeting dat na het vaststellen van de verordening zal plaatsvinden (december/januari).

2.1 De opbrengsten van de BIZ worden na aftrek van de perceptiekosten als subsidie vertrekt aan de Stichting BIZ de Briellaerd
De BIZ-heffing bedraagt €165,50 per jaar per gebruiker. Jaarlijks zal er dan een bedrag van € 40.000,-- beschikbaar komen dat na aftrek van de perceptiekosten (2,5%) als subsidie wordt uitgekeerd aan de Stichting BIZ de Briellaerd.

In de belastingverordening wordt één tarief opgenomen. In samenspraak met het BIZ bestuur is gekozen voor het hanteren van één vast tarief. Differentiatie naar WOZ-waarde is eveneens mogelijk, maar gezien het beperkte bedrag per gebruiker en de eenvoud van één tarief is besloten geen differentiatie toe te passen.

3.1 De belastingverordening vormt de juridische heffingsbasis voor de aanslag aan de individuele gebruikers in het afgebakende gebied
De belastingverordening vormt de juridische heffingsbasis voor de aanslag van de individuele gebruikers in het afgebakende gebied. Voorstel is om de verordening per 1 januari 2023 in werking te laten treden en te laten gelden tot en met 31 december 2027. Dit is de maximale (wettelijke) termijn van 5 jaar. Voorwaarde voor de inwerkingtreding is een positieve uitslag van de formele draagvlakmeting. De draagvlakeisen zijn wettelijk bepaald. Indien er geen sprake is van een positieve stemming, komt de belastingverordening en daarmee ook de uitvoeringsovereenkomst te vervallen.

4b. Tegenargumenten/kanttekeningen

1.1 Onvoldoende draagvlak tijdens formele stemming
Na vaststelling van de belastingverordening dient de gemeente (college) een formele draagvlakmeting te organiseren. Het risico is dat hieruit kan blijken dat, ondanks de inzet van alle betrokkenen, toch onvoldoende draagvlak is voor de invoering van een BIZ op de Briellaerd. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken is voorafgaand aan dit voorstel de informele draagvlakmeting uitgevoerd. Toch is het risico hiermee niet volledig weggenomen. Ervaringen elders laten zien dat het niet eenvoudig is om de wettelijk gestelde draagvlakeisen te behalen binnen de gestelde stemperiode. Ondernemers brengen hun stem niet uit of stemmen toch anders nu het een formele stemming betreft. Om dit risico nog verder te beperken kiest het stichtingsbestuur voor een persoonlijke aanpak tijdens de stemperiode. Zij zal zelf persoonlijk de stemformulieren ronddelen en ophalen bij de stemgerechtigden en hoopt hiermee het draagvlak te vergroten.

1.2 Bezwaar en beroep
Tegen de opgelegde BIZ-aanslag is het mogelijk om bezwaar en beroep in te dienen. Echter gelet op het zorgvuldig gevoerde proces, is het niet de verwachting dat deze bezwaren en beroepen gehonoreerd zullen worden. Bij het stemformulier zal de gemeente een toelichting op de verordening en de strekking van de uitvoeringsovereenkomst voegen, zodat de stemgerechtigden goed op de hoogte zijn van hetgeen waar zij hun stem over uitbrengen.

1.3 Gedurende de looptijd van de BIZ kan hij op verzoek worden opgeheven
De looptijd voor de BIZ is in principe 5 jaar. Echter is het mogelijk om gedurende de looptijd een verzoek in te dienen voor het opheffen van de BIZ. Hiervoor dient minimaal 20% van de heffingsplichtigen dit verzoek te ondersteunen. Een dergelijk verzoek kan pas gedaan worden een jaar na inwerkingtreding van de verordening. De gemeente is dan verplicht om een nieuwe draagvlakmeting uit te voeren. Bij onvoldoende draagvlak tijdens deze nieuwe stemming dient de BIZ weer te worden opgeheven.

5. Alternatieve scenario's

Alternatieve scenario zou kunnen zijn dat de ondernemersvereniging op vrijwillige basis middelen probeert te verzamelen voor de in het BIZ plan genoemde activiteiten. Dit is vaker geprobeerd maar leidt tot een behoorlijk percentage niet deelnemers die wel profiteren van de effecten van de activiteiten. De wet BIZ is in het leven geroepen om dit free riders gedrag tegen te gaan en een ieder in het geselecteerde gebied te laten bijdragen aan de gemeenschappelijke activiteiten.

6. Proces

Vervolgstappen/planning/uitvoering:

Indien u instemt met de beslispunten uit dit voorstel zal in december 2022/ januari 2023 de formele draagvlakmeting worden uitgevoerd. Het is wettelijk vastgelegd dat de gemeente (het college) deze meting uitvoert. Bij een positieve uitslag van de draagvlakmeting zal de BIZ per 1 januari 2023 in werking treden. De verordening zal tot en met 31 december 2027 van kracht zijn.

Communicatie:
Het besluit tot vaststelling van de belastingverordening zal op de voorgeschreven wijze bekend gemaakt worden. Rondom de draagvlakmeting zal de ondernemersvereniging de nodige communicatie verzorgen naar de ondernemers op het terrein. De uitslag van de draagvlakmeting zal bekend worden gemaakt door publicatie op de gemeentelijke website.

Evaluatie/controle:
De BIZ op de Briellaerd heeft de maximale looptijd van 5 jaar. Daarna zal het stichtingsbestuur evalueren of het beoogde doel is bereikt. Het is dan aan de ondernemers op de Briellaerd om te besluiten of ze opnieuw een verzoek bij het gemeentebestuur indienen voor een nieuwe periode voor de BIZ. Er zal dan opnieuw een formele draagvlakmeting moeten worden georganiseerd.

7. Financiële gevolgen

Voor de gemeente verloopt het faciliteren van de BIZ kosten neutraal. De jaarlijkse heffing en invordering vergt capaciteit van het team belastingen. Deels kan dit worden gedekt uit de perceptiekosten en het overige kan worden opgevangen binnen de huidige formatie.

8. Risico's
Indien de BIZ verordening door gerechtelijke procedures onverbindend verklaard worden, bestaat het risico dat de gemeente al subsidie heeft uitgekeerd aan de stichting BIZ de Briellaerd. Subsidie die de stichting mogelijk al heeft ingezet voor haar activiteiten. Het gaat om een financieel risico van € 40.000,-- per jaar. De BIZ is echter een beproefd instrument dat landelijk veelvuldig wordt ingezet. Daarnaast wordt er een zorgvuldige procedure doorlopen, die is vastgelegd in het reglement draagvlakmeting Bedrijveninvesterings-zones gemeente Barneveld. Gelet hierop is het niet de verwachting dat beroepen in gerechtelijke procedures gegrond worden verklaard.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J.J. Luteijn

Bijlagen:
- Verordening Bedrijveninvesteringszone de Briellaerd 2023-2027
- Uitvoeringsovereenkomst Bedrijveninvesteringszone de Briellaerd 2023-2027;
- BIZ-plan Bedrijvenpark de Briellaerd 2023-2027;
- Reglement draagvlakmeting Bedrijveninvesteringszones gemeente Barneveld 2022;
- Statuten Stichting BIZ de Briellaerd.